De Partij van de Arbeid doet in Culemborg al sinds 1946 mee in de gemeenteraad.
In 1949 stond onze partij voor het eerst met een eigen lijst op het stembiljet,
onder leiding van C.H.J. Nijhof, de eerste lijsttrekker van de PvdA in deze stad.
Hij geloofde dat politiek er niet was om macht te behouden, maar om mensen vooruit te helpen, door het eerlijk delen van kennis, macht en inkomen.

Het historisch genootschap Voet van Oudheusden beschreef die tijd als een periode van schaarste en hoop. Culemborg was klein, maar dapper. Er was woningnood, maar ook een sterk geloof in vooruitgang. In de raad zaten toen PvdA'ers als Nijhof, Kerkhof en De Jager-van Ewijk, mensen die geloofden dat politiek waardigheid moest brengen.
Zij bouwden aan scholen, aan woningen, aan vertrouwen.

En vandaag, vijfenzeventig jaar later, sta ik hier, Yassin Dagdag, kleinzoon van Bouschnaffa Dagdag, die in de jaren zestig naar Culemborg kwam om te werken bij Driessen,
een lokale ondernemer met een eigen batterijensloopbedrijf. De kleinzoon van die ondernemer die vandaag de als VVD-steunfractielid actief is in dezelfde stad.

Twee families, twee verhalen, maar één gedeelde Culemborgse waarheid:
dat deze stad is gebouwd door werkers en ondernemers, door handen die het werk deden en mensen die het mogelijk maakten. Samen hebben ze deze stad laten groeien.

Vijfenzeventig jaar later sta ik hier, als kleinzoon van een arbeider,
als fractievoorzitter van de Partij van de Arbeid,
in een stad die opnieuw zoekt naar zekerheid, betaalbaar wonen en vertrouwen in de overheid. Hun strijd voor eerlijk delen is nog altijd de onze.

Dit zijn mijn laatste algemene beschouwingen als fractievoorzitter van de PvdA. Links slaat een nieuwe bladzijde om. GroenLinks en PvdA gaan samen verder,
in een nieuwe vorm, maar met dezelfde ziel.
Daarover in de toekomst meer. Vandaag sta ik stil bij die reuzen, bij de mensen die geloofden in wat rechtvaardig was, en die ons lieten zien dat politiek pas zin heeft als het dichtbij mensen blijft.

Voorzitter, de woningcrisis is geen natuurverschijnsel.
Het is het gevolg van keuzes. Jarenlang is sociale huur verkocht, bouw vertraagd en de markt vrijgelaten. En nu betalen gewone mensen de prijs. We horen vaak:
"Statushouders krijgen voorrang." Maar de waarheid is dat steeds meer groepen dringend zijn:
vluchtelingen, mensen uit beschermd wonen, jongeren die nergens heen kunnen.
Dat schuurt, en dat mag gezegd worden. Wie al vijf jaar wacht op een woning, voelt dat als onrecht. Maar de oplossing is niet minder solidariteit, het is meer bouwen.
Een huis is geen gunst, een huis is een recht. En beleid moet niet alleen op papier

kloppen, maar ook in het leven van mensen.
In mijn dagelijks werk zie ik wat er gebeurt als systemen belangrijker worden dan mensen.
Ik begeleid collega's die gezinnen helpen die alles verloren in de toeslagenaffaire. Ouders die jaren later nog schrikken van een blauwe envelop, Die slapeloze nachten hebben, en kinderen die hun ouders zien breken onder papierwerk. Dat zijn geen cijfers, dat zijn mensen. Ze vragen niet om medelijden, maar om rechtvaardigheid. En die rechtvaardigheid begint hier, bij de keuzes die wij maken,bij hoe we omgaan met schulden, met armoede, met hoop. Eerlijk delen betekent niet alleen herverdelen van geld,
maar van kansen, van kennis, van macht, zodat iedereen weer grip krijgt op zijn eigen leven.

Vertrouwen groeit niet door woorden, maar door daden. Door te zeggen wat wél lukt, en eerlijk te zijn over wat niet lukt. Door beleid te maken dat uitlegbaar is aan iedereen, ook aan wie geen beleidsnota leest. Een betrouwbare overheid staat niet boven mensen, maar naast hen. Dat geldt voor wonen, voor bestaanszekerheid, maar ook voor de grootste uitdaging van onze tijd: de klimaatcrisis. Klimaatverandering raakt ons allemaal,
maar de oplossing werkt alleen als iedereen kan meedoen. Verduurzaming mag geen luxe zijn. Het moet voelbaar en draagbaar zijn voor iedereen. Wie nu al moeite heeft met de energierekening, moet ook onderdeel kunnen zijn van de oplossing. Dat is de verantwoordelijkheid van ons allemaal. De PvdA is sinds 1946 een vaste waarde in Culemborg. En dat blijft zo, ook als we samen verdergaan met GroenLinks.
Onze waarden blijven dezelfde: het eerlijk verdelen van kennis, macht en inkomen.

Wij geloven dat de samenleving sterker wordt als we de lasten en de kansen eerlijk verdelen. Als we mensen meenemen in verandering, in plaats van hen te verliezen in beleid.

Zoals Joop den Uyl zei:"Politiek is niet de kunst van het mogelijke, maar de plicht om te doen wat noodzakelijk is voor mensen, voor rechtvaardigheid, voor vertrouwen."

Voorzitter, laten we dat doen.
Voor iedereen die gelooft dat politiek nog steeds het verschil kan maken.
Voor de mensen die het het hardst nodig hebben.
En voor de stad die we samen willen zijn.

Dank u wel.